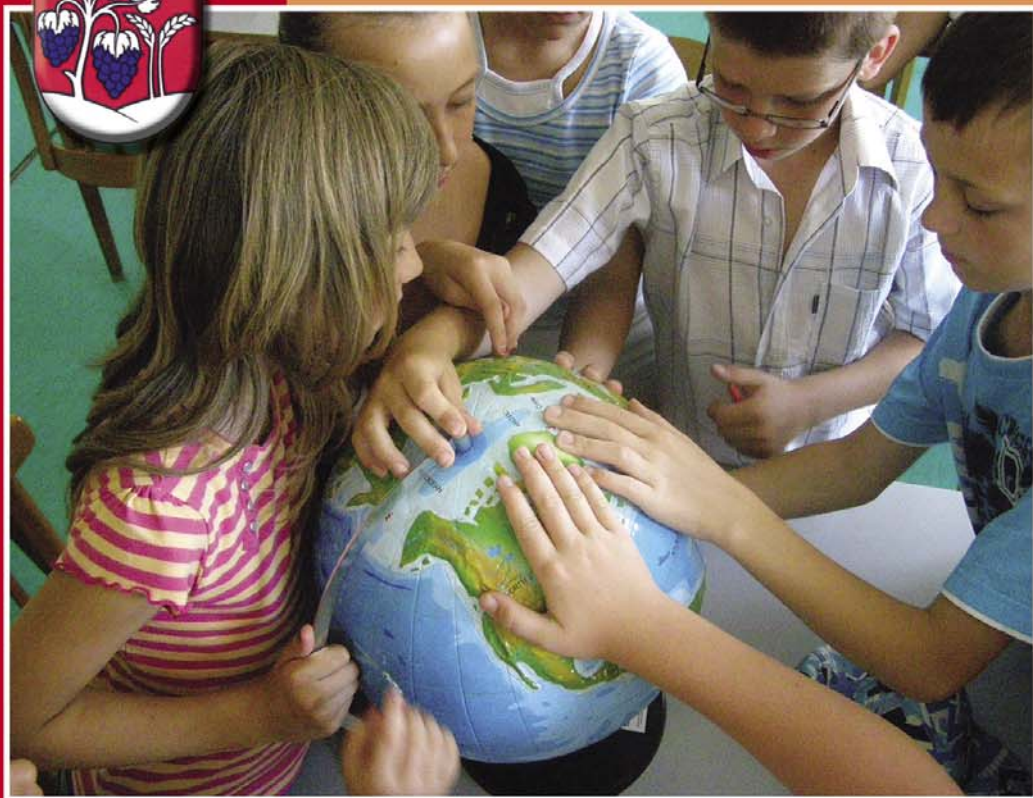

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

NEPREDAJNÉ
R O Č N Í K
XVIII.
MÁJ
2012
ČÍSLO 5

Mesiac Máj

Máj nás svojou láskou víta,
v záhradách už strom zakvitá.
Srdcia zas nám rýchlo bijú,
len nechýťme alergiu!
Veď máj lásku rozsieva,
naše srdcia zahrieva.

Majme svojich blízkych radi,
vždy a všade nie len v máji.
Lásku máme každý v sebe,
nedovoľme nech len drieme.

Prejavme ju s úctou vrúcnu,
úsmev nech nám nechýba.
Veď s láskou sa veru ľahšie,
na všetko zlé zabúda.

Alžbeta Zemanová

- Informácie obecného úradu
- Pozvánky
- 16. ročník verejnej zbierky
 - Deň narcisov 2012
- Deň učiteľov
- Deň zeme
- Z aktivít občianskeho združenia Mojmirovské kroky v roku 2011
- Vráťme vodu do Parku Mojmirovce
- Dozrieť medzi kúkoľom
- Ostrovy evanjelikov na juhu Slovenska
- Veľkonočné zdobenie perníkov
- Dychová hudba Kesanka v Mojmirovciach
- Degustácia vín
- Deti v knižnici
- Zápis do Materskej školy Mojmirovce
- Zápis do 1. ročníka v ZŠ Mojmirovce
- Mesiac Máj
- Spoločenská rubrika
- Naše záhrady

Titulka:
Deň Zeme v ZŠ

Foto:
Alena Filová

ČIERNE SKLÁDKY

Napriek opatreniam, ktoré obec v otázke nakladania s odpadmi vytvára (týždenný interval vývozu odpadu z domácností, zberový dvor, zber triedeného odpadu po obci 2x mesačne, kompostery, zberové miesta na drevený odpad), stále sa nájdu nezodpovední spoluobčania (nie je tým myslené žiadna národnosť ani etnikum), ktorí radi žijú medzi odpadkami a preto si ho vo svojom okolí zhromažďujú. Prípadne ho vyvezú za susedovu záhradu, k potoku, do remízky v okolí obce, do parku, na cintorín alebo iné podobné miesto, kde odpadkami „spríjemnia“ prostredie aj ostatným obyvateľom a návštevníkom obce. Veď nie je nič „krajšie“ ako keď cez plastové fľaše prerastajú farebné kvety, pri prechádzke prírodou vnímame „vôňu“ rozkladajúcich sa odpadkov a hneď za krásne upravenou záhradou rastie pyramída stavebného odpadu, ktorú tam „budujú“ susedia z celej ulice. Hlavne, že môj dvor a záhrada sú ako zo škatuľky. „Zápach cez môj plot necítiť, lietajúce papiere a igelity, kopy stavebného odpadu, pneumatiky, skla a pod. nevidieť. Za plotom ma to nezaujíma, to už nie je moje, o to nech sa starajú oni.“ Ale kto sú oni?

Nasledujúce riadky sú snahou o informáciu ohľadne postupu pri zistení nepovolených skládok odpadu.

Umiestňovanie odpadu mimo povolenej skládky je **protizákonné** konanie. Podľa zákona o odpadoch sa zakazuje uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom. Týmto „iným“ miestom sa chápe akákoľvek nehnuteľnosť – objekt, stavba, pozemok, terénna erózia, atď. Porušenie tohto ustanovenia je protiprávnym konaním, za ktoré je možné uložiť sankciu fyzickej osobe do výšky **165,96 €** a pokutu právnickej osobe do výšky **6 638,78 €**. Samozrejme, len v tom prípade, ak sa orgánom kontroly podarí zistiť vinníka.

Občan ako pôvodca komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, má povinnosť ukladať komunálny odpad na miesta, určené obcou a do zberných nádob, zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu v obci. Tieto povinnosti má obec podchytené vo Všeobecne záväznom nariadení č. 4/2010 o nakladaní s odpadmi na území obce Mojmirovce (vrátane komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu a vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu).

Zákon o odpadoch **ukladá povinnosť vlastníkov, správcov, alebo nájomcov nehnuteľností**, na ktorej sa nachádza uložený odpad (čierna skládka), aby túto skutočnosť **bezodkladne oznámil** miestne príslušnému Obvodnému úradu životného prostredia Nitra a obci. Aj nesplnenie tejto povinnosti je možné pokutovať. Do oznámenia treba uviesť miesto, kde sa čierna skládka nachádza, doložiť náčrt lokality, alebo mapu s vyznačením miesta (aj vodný tok ak je v blízkosti), prípadne fotografie, približnú veľkosť v metroch alebo objem v m³. Dôležité je uviesť svoj vzťah k nehnuteľnosti, meno a kontakt. Stručným popisom je potrebné popísať aký druh odpadu sa na čiernej skládke nachádza (komunálny odpad, stavebný odpad, ostatný odpad – pneumatiky, šrot, zelené odpady; nebezpečný odpad – batérie a akumulátory, obaly z farieb, nemocničný a veterinárny odpad, elektronický odpad a pod.). V prípade, že sa na čiernej sklád-

Uzávierka júňového čísla bude **15. mája 2011**.

Redakčná rada oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijímame napísané rukou, na počítači alebo zaznamenané na hociktorom záznamovom médiu ako je disketa, CD alebo USB-pamäťový kľúč a taktiež e-mailom na adrese: kniznica@mojmirovce.sk. Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Mojmirovčan - mesačník
Vydáva: Obecný úrad,
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce.
IČO: 00308269.
Telefón: 037/7798268,
e-mail: starosta@mojmirovce.sk
Zostavila redakčná rada:
Predseda -
Mgr. Daniela Kozáková
členovia:
Ing. Mária Debrecéniová CSc.
MUDr. Eva Ďurčanská
Alena Filová
Ing. Ladislav Köblös
Prof. Ing. Ivan Mojmír
Zoborský, CSc.
Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
Zodpovedný:
Imrich Kováč - starosta.
Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Grafický dizajn,
dtp grafika a tlač:
Pavol Deglovíč
Vydavateľstvo PATRIOT Nitra,
tel.: 037/6423774,
0905 259 609,
e-mail: studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

ke nájdu nejaké písomné dokumenty (faktúry, podacie listky, listiny, recepty), vezmite ich ako **dôkaz** (v prípade, že neohrozíte svoje zdravie), alebo ich odfotografujte. Uľahčíte tým prácu polícii. Oznámenie podávajte doporučene, alebo osobne s potvrdením si kópie podania.

Obvodný úrad životného prostredia je následne povinný požiadať Policajný zbor SR o zistenie osoby zodpovednej za uloženie odpadu na nehnuteľnosť. V prípade zistenia takejto osoby, Obvodný úrad životného prostredia okrem pokuty, nariadi nápravné opatrenia na odstránenie protiprávneho opatrenia (napr. zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu na vlastné náklady). Nápravné opatrenia nemajú odkladný účinok, t.j. musia sa vykonať, aj keby sa pokutovaný odvolal. Ak ide o komunálny odpad alebo drobný stavebný odpad, zistená osoba je povinná na vlastné náklady zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu osobou, ktorá má na túto činnosť uzatvorenú zmluvu s obcou, alebo obec sama. Ak zistená osoba – občan, nesplnil povinnosť zhodnotiť alebo zneškodniť odpad uložený na cudzej nehnuteľnosti, Obvodný úrad životného prostredia to prejednáva ako priestupok.

Ak sa Obvodnému úradu životného prostredia alebo orgánom policajného zboru nepodari zistiť osobu, zodpovednú za uloženie odpadov, Obvodný úrad životného prostredia začne konanie, ktorého účelom je zistiť, či vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti: je pôvodcom odpadov, mal z toho majetkový prospech, neurobil všetky opatrenia na ochranu svojej nehnuteľnosti. Ak sa preukáže niektorá z vyššie uvedených skutočností, je vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti povinný zabezpečiť odstránenie odpadu na vlastné náklady. Povinnosť sa ukladá formou nápravných opatrení. Zároveň je pokutovaný sumou podľa toho, či ide o fyzickú alebo právnickú osobu.

POZVÁNKY

*Obecný úrad Mojmirovce pozýva všetky mamky, mamy, maminky na kultúrny program ku **Dňu matiek**, ktorý sa uskutoční v nedeľu **13. mája** o 15,00 v kultúrnom dome.

16. ročník verejnej zbierky Deň narcisov 2012

Slovenskú verejnosť 13. apríla opäť spojil nežný posol jari – útlý kvietok žltého narcisa, ktorý sa tak stal akýmsi symbolom nádeje v boji proti rakovine.

Opätovne sme sa spoločne so žiakmi Základnej školy Mojmírovce podujali v našej obci umožniť spoluobčanom vyjadriť spolupatričnosť s onkologickými pacientmi a podporiť investíciu do preventívnych programov boja proti tejto zákernej chorobe, dobrovoľným príspevkom.

Na stálom stanovisku pred Jednotou prispelo približne 300 darcov, ktorí darovali spolu 611,91 €. K zbierke nezostali ľahostajní ani pracovníci stavebnej firmy, ktorí pred začiatkom dláždenia námestia sa taktiež ozdobili žltým kvietkom.

Usilovní boli aj dobrovoľníci zo ZŠ, ktorí ponavštevovali aj všetkých podnikateľov v obci a získali od takmer 200 prispievateľov čiastku 244,04€.

Celkovo vyzbieraná čiastka zbierky 855,95 € tak mohla byť riadne odvedená na účet hlavného organizátora zbierky Ligy proti rakovine. (Vlajšia vyzbieraná suma bola 741,49 €. Náklady na materiál tejto zbierky stáli LPR 60,18€).

Všetkým darcom ako i dobrovoľníkom tejto krásnej akcie vyslovujeme úprimné poďakovanie.

Dagmar Mináriková
predsedníčka MS SČK

Veľkonočné zdobenie perníkov

Text a foto:

A. Filová

Nielen deti, ale aj dospelí (hlavne ženy) radi ozdobujú veľkonočné perníky. Preto sa šikovné ženy stretli 24. marca v kultúrnom dome a pod dohľadom Majky Harárovej ozdobovali medovníčky rôznych tvarov, či to boli kuriatka, vajíčka, zajačiky... Výrobkami, ktoré vznikli pod ich šikovnými rukami okrášlili svoje príbytky a obdarovali svojich blízkych počas veľkonočných sviatkov.

Deň učiteľov

Text a foto: **A. Filová**

Práca učiteľa nie je ľahká, hlavne v tejto uponáhľanej dobe. Učitelia odovzdávajú deťom množstvo poznatkov, skúseností, vychovávajú ich k hodnotám a tradíciám. Táto práca sa nezaobíde bez lásky k deťom, veľkej trpezlivosti, stáleho vzdelávania sa a prekonávania každodenných problémov počas vyučovania.

Preto sme pre našich učiteľov pripravili 23. marca v kultúrnom dome posedenie ku Dňu učiteľov. Naše pozvanie prijali učitelia z materskej školy, zo základnej školy, zo základnej umeleckej školy, z odborného učilišťa internátneho, ale i učitelia, ktorí sú už na zaslúženom odpočinku.

Starosta obce Imrich Kováč a predseda kultúrnej komisie Mgr. Martin Palka im poďakovali za doterajšiu prácu a zaželeli im veľa zdravia a úspechov do ďalšieho osobného i pracovného života. Ako poďakovanie za ich prácu si pripra-

vili deti z MŠ, zo ZŠ a zo ZUŠ krátky kultúrny program. Počet prítomných potvrdil organizátorom záujem pedagógov o takéto stretnutie a preto dúfame, že sa začala budovať nová tradícia v našej obci.

Deň Zeme

Text a foto:
Mgr. Lucia Franclová

Apríl je mesiac, v ktorom si aspoň raz do roka s hlbším záujmom pripomínáme svoju závislosť na cennostiach, ktoré nám naša matka - Zem poskytuje. Čoraz viac by sme si mali uvedomiť, že zemské zdroje nie sú nevyčerateľné a že k ich ochrane môže každý z nás priložiť svoj kúsok. Niekedy stačí skutočne málo, napríklad uprednostniť sprchovanie pred dlhým pobytom vo vani, svietiť úspornejšími žiarivkami, alebo triediť odpad.

množstvo stanovísk, na ktorých ich čakalo veľa úloh. Deti odpovedali na otázky triedenia odpadu, zároveň odpad zbierali, určovali jednotlivé druhy rastlín, aj ich hľadali a označovali, zoznámili sa so živočíchmi, vytvárali z nich pyramídu potravinového reťazca, preverili si svoje zmysly, chuť a hmat, tiež maľovali ekoplagát. Prijemným zakončením tohto významného dňa bol výchovný koncert s posolstvom ochrany planéty Zem ako aj potrebou zlepšenia medziľudských vzťahov. Ostáva nám dúfať, že všetko, čo sa aj dnes deti naučili o šetrení „našej planéty Zem“, prenású do svojho bežného života.

Aj takéto opatrenia by sa mali stať súčasťou nášho každodenného života, a tým aj súčasťou životného štýlu. Malo by byť samozrejmosťou vyhodiť obal z cukríkov do odpadkového koša a nie na zem. Malo by byť,...

Hravým spôsobom sme sa dňa 16.4. 2012 v ZŠ Mojmirovce snažili žiakov našej školy naučiť základy ochrany a šetrenia našej krásnej planéty. Pre deti nám pani učiteľky biológie a prírodovedy pripravili

MOJMÍROVSKÉ KROKY

Občianske združenie Mojmirovské kroky v našej obci pracuje od roku 2001. V apríli sme vyhodnotili činnosť za rok 2011.

K 31.12.2011 malo združenie 52 členov.

Rada združenia pracovala v zložení:

Predseda: Daniela Kozáková, Mgr.
Podpredseda: Rudolf Arpáš, Bc.
Tajomník: Alena Bohunčáková, Ing.
Pokladník: Antónia Zoborská, Ing.
Členovia: Vladimír Martiška, Imrich Kováč,
Vladimír Subi

Revízná komisia: Nora Letková, Magdaléna Farkašová a Margita Tatranská

Občianske združenie Mojmirovské kroky v roku 2011 hospodárilo s finančnými prostriedkami:

- z 2 % z daní zo zdaňovacieho obdobia 2010, čo bolo spolu **3 242,97 EUR**,
- zo získanej dotácie od Mikroregiónu okolo Cedronu z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja **5 697,66 EUR**,
- z dotácie od obce na bežné výdavky vo výške **330,00 EUR**.

Dvomi väčšími aktivitami boli projekty:

- **Poznávame našich susedov**
- **Park Mojmirovce - revitalizácia parku II. etapa**

V roku 2011 sme zorganizovali poznávací zájazd pre 56 účastníkov do Poľska a pomáhali sme pokračovať v čistení a celkovom skultúrnení nášho parku.

Ďalej sme podporovali činnosť žien v našom **Klube tvorivosti**. Dofinancovali sme zakúpenie krojov pre **spevokol Senior**. Podporili sme aktivity mládeže v **Odbornom učilišti internátnom v Mojmirovciach** a deti v Materskej škole v Mojmirovciach.

V rámci projektu **Park Mojmirovce** sa podarilo vyčistiť od náletov ďalšiu časť národnej kultúrnej pamiatky, vyčistiť okolie ďalšieho vzácného stromu - Platan. Bude osadená ďalšia informačná tabuľa k najstaršiemu stromu a smetné koše. Všetky finančné prostriedky, ktoré združenie získa investujeme do aktivít v obci pre našich občanov.

Chcem veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí nám každý rok poukazujú 2 % z daní, či sú to naši občania, rodáci žijúci mimo obce, alebo jednoducho naši sympatizanti.

Za Radu ObZ

Daniela Kozáková, predsedsa

Vráťme vodu do Parku Mojmirovce

Projekt s takýmto názvom predložilo občianske združenie Mojmirovské kroky do programu Zelené oázy v rámci Nadácie Ekopolis.

Cieľom projektu je vyčistiť koryto existujúceho potoka v parku, obnoviť mostíky, zrealizovať novú výsadbu okolo potoka, osadiť lavičky a informačné tabule.

Výber žiadostí bol dvojkoľový. Do prvého kola prišlo 561 žiadostí. Do druhého kola postúpilo 112 žiadostí a podporených bolo 23 (bližšie informácie sú na: www.ekopolis.sk v časti Ožije 23 zelených oáz po celom Slovensku).

Naše združenie získalo 3 200,00 EUR na hore uvedené aktivity.

Okrem toho sa uchádzame o ďalšiu dotáciu v rámci Mikroregiónu Cedron, kde chceme získať finančné prostriedky na dokončenie čistenia parku a posledných úprav parku.

Vzhľadom na to, že naše združenie hospodári v prevažnej miere len s finančnými prostriedkami z 2% z daní, ďakujem všetkým, ktorí nám 2% poukazujú. Aj vďaka týmto peniazom môžeme zveľaďovať krásny kúsok obce, ktorý má slúžiť všetkým.

Prechod cez potok - teraz

Potok súčasný stav

Za Mojmirovské kroky
D. Kozáková

Zápis do Materskej školy Mojmirovce

V Materskej škole v Mojmirovciach máme 3 triedy, v ktorých sa v dňoch od 13. 2. - do 18. 2. 2012 konal zápis detí na predprimárne vzdelávanie. Bolo prijatých 32 žiadostí a z toho materská škola môže prijať 25 detí, pričom prednostne sa prijímajú deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky na predškolskú výchovu a vzdelávanie - podľa § 59 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov. Na detičky sa tešíme a prajeme im príjemné vykročenie a vstup do Materskej školy.

Margita Tatranská,
riaditeľka MŠ

POĎTE NA CYKLOTÚRU

CZ Svätoplukovo ponúka pre všetkých milovníkov šliapania pedálov cyklotúru, ktorá bude organizovaná v rámci blížaceho sa okrúhleho výročia príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu.

Čas stretnutia je **nedeľa 20. mája o 14,00** zo Svätoplukova a o 14,15 na námestí v Mojmirovciach. Občerstvenie vlastné (na záver posedenie pri ohníčku). V prípade daždivého počasia posun termínu na 27. mája. Trasa: Svätoplukovo - Mojmirovce - Starý Taráň (tam posedenie u kaplnky) - ďalej k súšiu Cyrila a Metoda. Späť okolo strelnice. Dĺžka trasy cca. 18 km.

Zápis do 1. ročníka v ZŠ Mojmirovce

Text a foto:

PaedDr. Mária Eliašová

...Rozziarené detské očka, v ktorých sa zračí zvedavosť, tvárička ozdobená úsmevom... Sme v ozajstnej škole. Spolu s nami sa na zápis do prvého ročníka tešia aj naši rodičia. Snažíme sa ukázať, čo sme sa naučili v škôlke, počítame, spievame, recitujeme, kreslíme. Pani učiteľky nám tleskajú a my sa tešíme. Za odmenu dostaneme pekný darček, ktorý pre nás vyrobili veľkí školáci. Tešíme sa na september, kedy sa z nás stanú prváčikovia...

Našich budúcich žiakov a ich rodičov sme privítali na zápise do 1. ročníka v našej škole. Pre všetkých nás je tento deň veľkým sviatkom. Do 1. ročníka sme zapísali 40 detí z Mojmiroviec, Veľkej Doliny, Svätoplukova, Štefanovičovej, Cabaj - Čápora. Z tohto počtu je 22 chlapcov a 18 dievčat. V deň nástupu dostane každý prvák zdarma balíček školských potrieb. Rodičov zaujímal Školský vzdelávací program našej školy, možnosti vyučovania cudzích jazykov, práca s počítačmi a záujmové útvary, v ktorých budú deti rozvíjať svoje schopnosti. Ďakujeme rodičom a pani učiteľkám z materských škôlok, že deti na zápis pekne pripravili. Dovidenia v septembri!

Dozrieť medzi kúkoľom

Medzi najznámejšie podobenstvá Ježiša Krista o Božom kráľovstve patrí aj podobenstvo o pšenici a kúkoľi, ktoré spolu rástli na poli. Služobníci sa pýtali pána, či majú pretrhať kúkoľ po celom poli, no pán nechcel. Povedal, že by pri tom poškodili aj pšenicu, preto treba počkať až do žatvy.

Hĺbku tohto podobenstva sa nám snažili predostrieť a vystihnúť už viacerí kazatelia v našej farnosti. Nezabudnuteľná bola kázeň dôstojného pána Miroslava Kostolného, v ktorej si poslužil príkladom z knihy H. Hesseho: Narcis a Goldmund. Jednak je predsa múdrejšie vrátiť sa k tomuto podobenstvu práve v čase, keď všade okolo seba vidíme rozvíjajúcu sa prírodu a rozmáhajúcu sa zeleň. Vieme, že pretŕhanie medzi porastmi je bežnou praxou všetkých záhradkárov. A predsa biblický hospodár nedovolí sluhom svojvoľne pretŕhať užitočnú pšenicu od kúkoľu. Hovorí, že v záujme zachovania pšenice nesmú ženci zasahovať do jej rastu. Preto povedal Ježiš svojim učeníkom práve takéto podobenstvo? Vieme, že v jeho kruhu boli aj radikálne osobnosti a postavy. Patrili k nim Ján a Jakub, ktorých volali synovia hromu, ďalej Šimon Horlivec, ktorý pravdepodobne pochádzal z fundamentalistickej skupiny tzv. zelótov. Títo i ďalší učeníci sa chceli neraz stavať do pozície sudcov a vykonávateľov Božej spravodlivosti. Aj Šimon Peter rád tasil meč, mal ich dokonca dva. No Ježiš nikdy nedovolil svojim učeníkom trestať kohosi za hriech. Nedovolil im privodiť oheň z neba a spáliť skazené mesto. Bol najradšej, keď ľudia odhodili kamene... Jeho prvým darom po zmŕtvychvstani bola práve moc odpúšťať hriechy, ktorú zveril Apoštolom a tí zasa svojim nástupcom až podnes. Napokon, Syn človeka neprišiel svet súdiť, ale zmieriť s Bohom.

Tieto myšlienky - o zmierení, Kristovej láske, milosrdenstve, odpustení a najmä neposudzovaní a neodsudzovaní nech nás vedú v ústrety našej osobnej zrelosti, ako aj k žatve nášho života.

Ondrej Pavle

Ostrov evanjelikov na juhu Slovenska

Cirkevný zbor ECAV Svätoplukovo

Informatívny text o evanjelikoch vo Svätoplukove a okolitých dedinách z pohľadu histórie a súčasnosti.

O evanjelikoch sa všeobecne vie veľmi málo, lebo vždy boli len menšinou, avšak ich podiel na kultúrnom napredovaní Slovenska je nezanedbateľný. Čo o nich viete a či neviete?

Svätoplukovo, malá dedina na juh od Nitry. Leží v údolí smerom do podunajských rovín. V súčasnosti je to najbližšia dedina k Mojmirovciam, lebo zástavbou rodinných domov pozdĺž cesty fakticky s nimi zrástla. V súčasnosti má obec 1271 obyvateľov, kedysi však tretinu obyvateľstva tvorili evanjelici. Preto tu stoja kostoly hneď dva. Katolícky, postavený pri hlavnej ceste, je v klasicistickom štýle a prestavali ho v roku 1833. Evanjelický je v neskorom - klasicistickom podobe a stojí na vršku. Jeho vežu zbadáte už od Cabaja, alebo od artézskej studne. Na začiatku obce sa nachádzajú dva cintoríny, na tom dolnom evanjelickom, sú pochovaní dvaja významní farári cirkevného zboru Ladislav Novomestský a Július Cibulka.

Z histórie sa dozvedáme, že už na začiatku 15. storočia sa do Nitry dostali myšlienky Husových ideí, podstatná z nich bola: *Nie predávaním odpustkov, ale pokáním a milosťou Božou je spasenie veriaceho človeka.* Jeho stúpencom sa stal nitriansky kanonik Ján Laurini a zachovalo sa aj svedectvo o vstupe husitských vojsk do Nitry v roku 1431. Spomíname to preto, lebo husiti mali značný vplyv na zmýšľanie ľudu, najmä tým, že

ich kazatelia vykonávali služby Božie v reči ľudu a tak isto luterskí kazatelia. Neskoršie prenikali do Uhorska myšlienky Lutherovej reformácie z Nemecka a šírili ich najmä kupci, remeselníci, študenti a nemeckí kolonisti u nás. Reformácia sa najskôr ujala na severnom Slovensku v banských

Evanjelický kostolík vo Svätoplukove

mestách ako Levoča, Spišská Nová Ves a Kežmarok. Neskoršie sa pridali mestá na strednom Slovensku, ďalej sa šírila na dediny a na juh. Súčasné označenie evanjelickej cirkvi je Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku – skr. ECAV (luteráni). Časť maďarského obyvateľstva najmä na juhu Slovenska sa priklonila k švajčiarskej reformácii, dnes Reformovaná cirkev (kalvíni).

Na začiatku 17. storočia sa evanjelictvo v Hornom Uhorsku dostalo pod silnú ochranu palatína Juraja Thurzu, ktorý sa stal patrónom aj tzv. Žilinskej synody v roku 1610 a na nej sa cirkev ustanovila organizačne. Vznikli cirkevné dištrikty, boli zvolení biskupi a organizovali sa cirkevné zbory (ďalej už len CZ).

Reformačné hnutie posilnilo po prehratej bitke na Bielej hore aj českí exulanti. Najvýznamnejším z nich bol súčasník Komenského farár Jiří z Třanovic, zvaný Transcius. Dnes je to aj názov evanjelického vydavateľstva v Liptovskom Mikuláši. Transcius napísal mnoho vrúcnych nábožných piesní a zostavil spevník Citharasanctorum. Je doložený tiež pobyt najvýznamnejšieho českého exulanta J. A. Komenského, ktorý pobýval v CZ v Skalici, Púchove, Lednici a v Šarišskom Potoku. Moravskí páni zo Žerotína poslali po roku 1620 na Slovensko dva plne naložené sedliacke vozy s Bibliou kralickou. Kralice je malá obec v lesoch na Vysočine u Náměště nad Oslavou. Tam

pri múzeu stojí jediný pomník knihe na svete, je to otvorená Biblia a na nej nápis „Bůh láska jest“. Cithara a Biblia kralická sa stali hlavnými čítanými knihami vo veriacich rodinách a tzv. „bibličina“ sa stala na 300 rokov liturgickým jazykom slovenských evanjelikov. Cez túto reč a spisy prijal aj L. Štúr úspornú Husovu úpravu českého pravopisu do slovenčiny. Namiesto spriazkoveho pravopisu sa prijal znamienkový pravopis, príklad: csaassa- čaša. Vo veriacich evanjelických rodinách sa vtedy kládol dôraz na Písmo sväté, pracovitost', vzdelanie detí, duchovné povznesenie spoločenstva a celého národa. Preto v rodinách evanjelických farárov vyrastali také osobnosti, ktoré pôsobili na povznesenie kultúrnej úrovne celého Slovenska. Spomeňme aspoň niektorých: Hodža, Hurbán, Rázus, Štúr, Štefánik, Rúfus a iní.

Späť ale do Svätoplukova, vtedy ešte Šalgova. V minulosti sa tu obyvateľstvo venovalo poľnohospodárstvu, vinárstvu, obilnárstvu a remeslám. Protireformácia takmer zbor rozložila, ale po vydaní Tolerančného patentu Jozefom II. zbor mierne ožil. Vtedy sa k luterskému viero-vyznaniu prihlásilo 130 cirkevníkov zo Šalgova a 13 z Urmína. Od roku 1873 sa CZ stal filiálou - dcérocirkvou CZ Nové Sady (Ašakert). Dochádzajúci farár vykonával v Šalgove služby Božie len trikrát do roka na výročné sviatky, lebo to mal kočom 6 hodín cesty. Deti boli krstené a zapisované do matriky v urmínskome kostole. Evanjelici v Šalgove si najprv postavili vlastnú školu, tá mala dve triedy a 31 lavíc. V nedeľu sa schádzali v škole a učiteľ bol aj levítom – kazateľom a mal na starosti výklad Biblie. Túžba postaviť si vlastný chrám sa naplnila až v rokoch 1863 – 1865. Teda o tri roky by sme chceli osláviť 150. výročie posviacky kostola.

Prvým významným farárom a zároveň učiteľom bol Ladislav Novomestský, ktorý v zbore pôsobil 36 rokov. Po 1. svetovej vojne sa do obce prisťahovalo viacero rodín zo severozápadu a strediu Slovenska, to bola prvá povojnová migrácia obyvateľstva. Farár im pomohol pri kúpe polí a pozemkov. Založil aj základinu na podporu povojnových sirôt evanjelického sirotinca v Modre. V roku 1932 pôvodná drevená veža zhorela a zbor namiesto nej postavil murovanú, do ktorej bol vstavaný aj nový zvon. A tak kostol nadobudol súčasnú podobu.

Ďalšou významnou osobnosťou bol farár - humanista Július Cibulka (1935 – 1972), ktorý tu slúžil plných 37 rokov. Ten študoval aj právne

Evanjelický cintorín v Mojmirovciach

vedy, aby pomohol roľníkom v súdnych sporoch. Sú svedectvá, že na fare našli prechodný pobyt aj Židia pri ich úteku do Maďarska za 2. svetovej vojny. Ešte pred ňou za farára Cibulku bol zakúpený pozemok v Mojmirovciach pre evanjelický cintorín. Finančne naň významne prispeli bohatší sedliaci z Taraňa – tzv. repatrianti. Pochovávalo sa na ňom ale veľmi málo (do 20 hrobov) a vchod je okolo Horného baru alebo cez židovský cintorín.

V súčasnosti sídli Evanjelický farský úrad v Svätoplukove na Hlavnej ulici č.65. Zborovým farárom je Mgr. Peter Paluga, zborovým dozorcem Mgr. Viktor Štourač, zástupkyňou dozoru Mgr. Viera Štefulová. Zbor má 170 cirkevníkov, ktorí žijú na území obcí Cabaj-Čápor, Svätoplukovo, Mojmirovce a Štefanovičová. V rokoch 2005 – 2010 previedol zbor generálnu opravu fary a v roku 2012 bol opravený interier kostola, previedli sa hydroizolačné práce a maľovka. Je tu aktívne jadro starších cirkevníkov, chýba však stredná generácia. Náboženstvo sa vyučuje v stredu v ZŠ Mojmirovce, ZŠ Cabaji a na fare. Aktívne je spoločenstvo evanjelických žien, ktoré spolupracujú so ženami z Rastislavíc a Diakoviec. Zbor má svoj spevokol a pohrebné speváčky. Ekumenické Služby Božie boli v roku 2009 v Kostole sv. Ladislava v Mojmirovciach. Cezhraničná spolupráca je s Českobratrským CZ Sázava/Žďár. Privítame medzi nami každú novú tvár a dušu.

V. Štourač, P. Paluga

Spracované podľa kroniky Evanjelického cirkevného zboru Svätoplukovo na základe Historického atlasu Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, textová časť: Mojmir Benža, vydal Transcius, Liptovský Mikuláš, 2011, a z knihy Nitra, od O. Gergeli, 1969.

Dychová hudba KESANKA v Mojmírovciach

Text: **Mária Harárová**

Foto: Bc. Juraj Arpáš

Ak dostanete pozvánku na podujatie pod názvom „Čaj o piatej“, nejde v prípade Mojmírovciach o žiadny anglický zvyk či dokonca prežitok, ale o pozvanie na príjemné stretnutie pri hudbe. Presne tak tomu bolo aj v nedeľu 15. apríla 2012 od 17:00 hodiny, kedy sa konalo takéto stretnutie v Kultúrnom dome v Mojmírovciach. Bolo to už druhé hudobné a zároveň tanečné podujatie v tomto roku pod názvom „Čaj o piatej“. Myjavskú cimbalovku tentokrát vystriedala malá dychová hudba KESANKA

z Bánova s krásnym výberom ľudových piesní doprevádzaných pôsobivým slovom. Po Kesanke vyplnili prestávku krátkym programom hostia z Cabaja-Čápora a večer dofarbil svojím spevom a hudbou aj Ondrej Pastorovič. Plný parket opäť naznačoval, že akcie tohto typu si začínajú získavať svojich priaznivcov a sú žiadané. Veľmi milým prekvapením bola aj účasť strednej generácie a mladých ľudí.

PodĎakovanie organizátorov patrí všetkým, ktorí si našli čas a prišli si oddýchnuť, zabaviť sa, porozprávať sa a svojou prítomnosťou pomohli vytvoriť vynikajúcu atmosféru.

Deti u knižnici

Text a foto:

A. Filová

- knihovníčka

Marec je vyhlásený za mesiac knihy. Preto sa každoročne snažíme v obecnej knižnici pripraviť niečo zaujímavé pre našich čitateľov.

27. marca navštívili knižnicu žiaci z Odborného učilišťa internátneho v Mojmírovciach pod vedením svojich vychovávateľov. Zoznámili sa s činnosťou knižnice, s knižničným poriadkom a k čomu knižnica slúži. Knihari, keďže sa už o knihách čo to na vyučovaní naučili, nás oboznámili aké viazanie majú knihy v našej knižnici a aké ďalšie viazanie sa používa pri výrobe kníh.

28. marca navštívili knižnicu deti zo Základnej školy Mojmírovce. Prišli deti navštevujúce školský klub od prváčikov až po štvrtákov pod vedením pani učiteliek a vychovávateľiek. Deti sa oboznámili s knižnicou, čo je jej cieľom a čo čitateľom poskytuje. Potom si všetci vyskúšali svoje vedomosti v lúštení krížoviek, smeroviek a doplnovačiek. Deti si prezreli knihy uložené v knižničných regáloch, ale i nové pripravené pre nich na výstavke. Prečítali si z nich úryvky a potom kreslili a vyfarbovali svojich obľúbených hrdinov z rozprávok. Za správne vyľúštené krížovky a kresbičky dostali na záver sladkú odmenu.

Najväčšiu radosť mi mnohé deti, ktoré ešte nechodili do knižnice spravili tým, že hneď na druhý deň sa prišli prihlásiť za čitateľov a odvtedy chodia pravidelne do knižnice.

V máji oslávili:

90 – te narodeniny
Anna Dúbravská

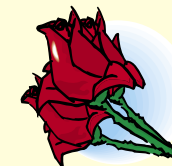
80 – te narodeniny
Františka Palatická

75 – te narodeniny
Imrich Mokráš

70 – te narodeniny
František Kvaltén, Anna Mokrášová, Mária Vráblová

65 – te narodeniny
Magdaléna Gaálová, Jiří Bezr

60 – te narodeniny
Valéria Kaliňáková, Július Rácz

Oslávencom želáme veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody.

Prišli na svet:

Michal Markovič,
Simona Vávrová,
Matej Pavle,
Adam Letko

Deťom želáme veľa zdravia, šťastné a radostné detstvo.

Opustili nás:

Karol Hroba,
Karol Bugár

Rodine vyslovujeme úprimnú a hlbokú sústrasť.

Degustácia vín

Text a foto:

A. Filová

V tomto roku sa konala už XVI. výstava a degustácia vín. Odborná degustácia sa uskutočnila 13. apríla v budove vinici PD Mojmirovce.

Pod odborným dohľadom deviatych degustátorov bolo hodnotených 125 vzoriek vín od 54 vystavovateľov. Z toho 75 vzoriek bieleho vína, 39 vzoriek červeného vína a 11 vzoriek ružového vína. Víťazom kategórie biele víno sa stalo víno Pesecká leánka ročník 2010 od vystavovateľa Jozefa Ligača z Cabaja – Čápora. Víťazom kategórie červené víno a zároveň i šampiónom výstavy sa stalo víno Cabernet sauvignon ročník 2011 od vystavovateľa CHATEAU MARCO, s.r.o. z Nových Zámkov. Víťazom kategórie ružové víno sa stalo víno Cabernet sauvignon rose ročník 2011 od vystavovateľa New Concept z Bratislavy.

Najlepším domácim vystavovateľom sa stal Ján Majerčík s vínom Rizling vlašský a Zmes biela ročníky 2011. Verejná degustácia sa uskutočnila 21. apríla v kultúrnom dome, kde starosta Imrich Kováč a predseda degustačných komisií Ing. Miroslav Belan odovzdali ocenenia a diplomy najlepším vystavovateľom.

Celkovo bolo udelených 15 zlatých medailí, 39 strieborných medailí a 43 bronzových medailí, čo svedčí o vysokej kvalite vín a odbornosti pestovateľov viniča a výrobcov dobrého vína. Ešte raz všetkým srdečne blahoželáme a prajeme i v tomto roku dobré počasie a vysokú úrodu kvalitného hrozna.

Naše záhrady

Text a foto:

**Ivan Mojmir
Zoborský**

V predchádzajúcich číslach nášho časopisu sme písali o predzáhradkách a sadovníckych úpravách okolo rodinných domov. Vytvoriť pekné prostredie, v ktorom sa cítiť príjemne dospelí, ale aj deti, nie je celkom jednoduché. Aj v našej obci sa v predzáhradkách veľmi často pohybujú psy, ktoré nám môžu značne poškodiť to, čo sme pracne vypestovali. V ostatných rokoch máme k dispozícii veľké množstvo rastlín, krikov a stromov, ktoré sú vhodné do vidieckej predzáhradky.

V zásade platí, že v nej najprirodzenejšie vyzerajú jednoduchšie a neprešľachtené typy. Vhodné je vrátiť sa k druhom, ktoré pestovali ešte naše staré mamy. Rastliny vidieckych predzáhradok vyhľadávajú včely a iný hmyz, živiaci sa nektárom. Wistériu v kvete v našej predzáhradke húfne každý rok navštevujú veľké čierne čmeliaky s dlhými sosákmi, ktoré nikdy nevidieť na iných kvetoch. Viacerí majitelia predzáhradky pestujú kvetiny aj preto, aby si ich mohli odstrihnúť a nimi vyzdobit' interiér domu. Alebo si ich vysušia a využijú v zimných aranžmánoch. Veľmi zaujímavé sú trvalky, alebo častejšie kry i stromy, ktoré majú okrem pestrofarebných listov a kvetov aj dekoratívnu kôru, či nádherné plody. Na mnohých sa takéto plody udržia aj v jesenných a zimných mesiacoch a spravidla sú pre

vtáčky vzácnou zásobárňou potravy.

Vo viacerých predzáhradkách sa môžu uplatniť aj kovové, alebo drevené oblúky nad chodníkmi, ku ktorým zasadíme popínavky. Chodníky môžu lemoviť aj nízke živé, pravidelne strihané plôtiky. Tvarované rastliny vnášajú do každej výsadby výraznú štruktúru a usporiadanosť. Ale záhradkári často uprednostňujú viac prirodzené tvary. V predzáhradke, ale hlavne pri dome môžeme vhodne umiestniť aj závesné koše s okrasnými rastlinami. Vonkajšie okenné parapety je vhodné oživiť bohato a dlho kvitnúcimi rastlinami a tak rozšíriť domy podobne, ako to poznáme z dovolení pri mori. K múrikom vysadíme alpinky, ktoré vytvoria vankúše vždyzelených listov, ale tiež kaskády pekných kvetov. Trávník v našej predzáhradke skrášľujú fialky modré a biele, sedmokrásy a ďalšie nenáročné kvietky, ktoré znášajú kosenie. Zakladanie a ošetrovanie trávnika v predzáhradke by si však žiadalo samostatný článok.

Náročnejší majitelia pozemkov si v predzáhradke umiestňujú aj jazierka, bazény, fontánky, ozdobné kamene a ďalšie nákladnejšie prvky spolu s vhodným záhradným osvetlením. Keď si chceme pod pergolou alebo na terase posediť pri jedle, káve, prípadne inom drinku, záhradný stôl si môžeme vyzdobit' vázou s kvetinami, alebo črepníkom s voňavými bylinkami. Je známe, že niektoré kvety sa dajú nielen obdivovať, ale aj jesť, napr. levandúľa, ruža, aksamietnica, kapucínka, slezovka a ďalšie. Jedlé kvety majú väčšinou jemnú arómu a chuť. Najčastejšie sa používajú ako dekoratívny prvok, sladké kvety na zdobenie koláčov, pikantné na dochutenie zeleninových šalátov.

V ďalších pokračovaniach tohto seriálu sa budeme venovať úžitkovej časti záhrady, v ktorej pestujeme ovocie a zeleninu.

KURZ GRAFOLÓGIE

Chcete poznať tajomstvo rukopisu? Chcete poznať osobnostné vlastnosti pisateľa? Len na základe rukopisu sa dozviete, aký človek v skutočnosti je a nie čo prestiera.

Prihláste sa môžete osobne na mieste prebiehajúceho kurzu:

Golianova 83 Nitra - Čermáň (budova Autoškoly PANTER),

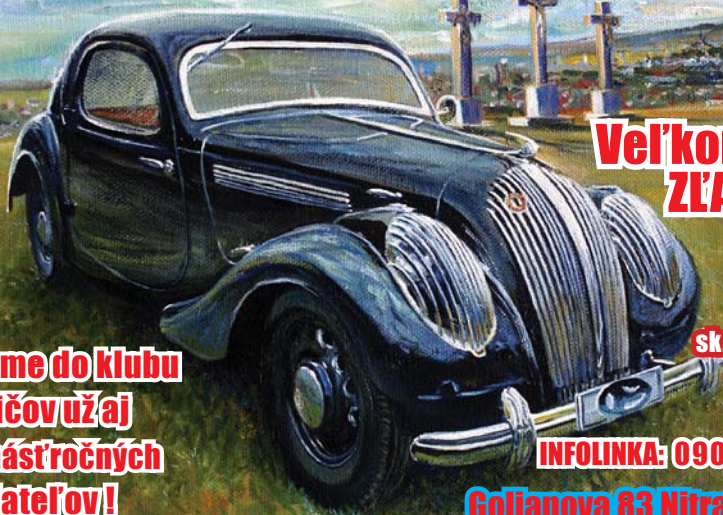
mailom: marketing@panter-pmd.sk

alebo telefonicky 0905 259 609. Cena kurzu 35 EUR.

Autoškola PANTER

Facebook Autoškola PANTER
PANTERACI Nitra

**Veľkonočná
ZĽAVA**

**Vítame do klubu
vodičov už aj
16-násťročných
žiadateľov!**

**Do kurzu na
osobný
automobil
sk. B sa môžete
nahlásiť na
čísle:**

INFOLINKA: 0905 554 888

Golianova 83 Nitra - Čermáň

DLIAKOVCE
TERMÁLNE KÚPALISKO

www.thermaldiakovce.sk

FAN MANAGER s.r.o.

**Poradenstvo
v poisťovníctve
Rázusova 52,
Nitra**

**Kontakt
037/7720207
mail:**

fan.manager@orangemail.sk

REBRO

Maliar, tapetár,
stierkovanie, proti-
pož. nátery, XYPEX,
náter proti tlaku
spodným vodám,
všetkých rop. látok
a kyselinám, oprava
verej. osvetlenia,
práce s plošinou.

**Firma REBRO,
Novomeského 63,
949 11 Nitra, Tel.:
0905 323 969**